

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
5 juli 2021

Ons kenmerk
PZH-2021-778536797
DOS-2019-0007796

Bijlagen
5

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Regionaal waterprogramma

Geachte Statenleden,

Hierbij ontvangt u ter kennisname het herziene ontwerp regionaal waterprogramma Zuid-Holland (hierna: regionaal waterprogramma), vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 5 juli 2021, in het kader van de actieve informatievoorziening. Het regionaal waterprogramma wordt ter inzage gelegd van 13 juli tot 21 september 2021. In deze brief informeren wij u over:

- de wijzigingen ten opzichte van het ontwerp dat eerder is aangeboden;
- reactie op het advies van de PAL (provinciale adviescommissie leefomgevingskwaliteit)
- de wijze waarop invulling is gegeven aan participatie;
- het vervolgproces en uw rol daarin, mede gelet op het uitstel van de omgevingswet;
- de stand van zaken van de toezeggingen die door gedeputeerde Baljeu zijn gedaan naar aanleiding van de bespreking van het concept regionaal waterprogramma in uw Statencommissie Klimaat, Natuur en Milieu (KNM) op 2 december 2020.

Wijzigingen

Op 9 februari 2021 hebben Gedeputeerde Staten een ontwerp regionaal waterprogramma vastgesteld, omdat onderdelen van het regionaal waterprogramma voedend zijn voor het nationaal waterprogramma, dat van 21 maart tot 21 september ter inzage ligt. Bij de aanbidding van dit ontwerp (PZH-2021-765144397) is een aantal wijzigingen aangekondigd. Deze worden hieronder toegelicht:

- In afstemming met de waterschappen zijn doelen voor 'overige wateren' aangevuld. Met de kwaliteitsverbetering van de overige wateren willen waterschappen en provincie bijdragen aan het bereiken van de doelen voor de grotere waterlichamen die op grond van de Kaderrichtlijn Water zijn vastgesteld.
- In afstemming met omgevingsdiensten, gemeenten en waterschappen is het beleid voor grondwaterkwaliteit uitgewerkt. Nadere uitwerking was onder andere nodig vanwege het vervallen van de wet Bodembescherming met de inwerkingtreding van de omgevingswet. De provincie heeft regie genomen in het grondwaterkwaliteitsbeleid omdat de verantwoordelijkheden verdeeld zijn over meerdere overheden.

- Naar aanleiding van een brede participatiebijeenkomst op 22 april 2021 en ambtelijke reacties van waterschappen en drinkwaterbedrijven op conceptteksten, zijn verfijningen en verbeteringen in de teksten doorgevoerd, waaronder:
 - o Aanvulling meekoppelkansen voor natuur en biodiversiteit bij beoordeling dijkversterkingen
 - o Verbetering in formulering doelen van de KRW: ook voorkomen achteruitgang
 - o Expliciet benoemen van de zorgplicht voor duurzaam veiligstellen van de drinkwatervoorziening (inmiddels opgenomen in omgevingsvisie)
 - o Aanvulling toekomstverkenning over zwemwater
 - o In de KRW-nota is een passage over doelbereik in 2027 toegevoegd (afgestemd met andere provincies en met de waterschappen)

Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit (PAL)

De PAL heeft een advies opgesteld over het ontwerp regionaal waterprogramma dat GS op 9 februari 2021 hebben vastgesteld. De PAL heeft haar advies per brief van 2 juni 2021 aan Provinciale Staten aangeboden. Hieronder geven wij een puntsgewijze appreciatie van het advies op hoofdlijnen, dat wij beschouwen als steun van ons beleid:

- *Werk met alle macht samen aan het behalen van de KRW-doelen*
Gedeputeerde Staten zijn zich bewust van de noodzaak om de doelen van de KRW te halen, niet alleen vanwege de verplichting aan Europa, maar ook vanwege het belang van een goede waterkwaliteit voor de leefomgevingskwaliteit en natuur in Zuid-Holland. De provincie doet wat ze kan om samen met andere overheden en stakeholders de doelen te halen.
- *Werk aan de basis van ons bestaan en koppel de KRW-doelstellingen aan het Omgevingsbeleid*
Het regionaal waterprogramma is na vaststelling onderdeel van het omgevingsbeleid van de provincie. Relaties tussen de verschillende beleidsterreinen zijn zoveel mogelijk beschreven. Zo is aangegeven hoe de inzet van de provincie op duurzame landbouw bijdraagt aan waterkwaliteitsdoelen en hoe vanuit vaarwegbeheer wordt bijgedragen aan vismigratie en de aanleg van natuurvriendelijke oevers.
- *Werk integraal en combineer opgaven*
De integraliteit is zoveel mogelijk benoemd in het regionaal waterprogramma en in andere onderdelen van het omgevingsbeleid. Zo kan dijkvegetatie bijdragen aan doelen voor biodiversiteit en wordt gestreefd naar combinatie van de functies drinkwaterwinning en natuur. Het principe 'functie volgt peil' wordt nader uitgewerkt in de gebiedsgerichte aanpak van bodemdaling.
- *Werk optimaal samen voor een gebiedsgerichte aanpak*
In iedere gebiedsgerichte uitwerking kiest de provincie nadrukkelijk voor samenwerking en het benutten van de inbreng van gebiedspartners en maatschappelijke organisaties.
- *Vergeet de lange termijn niet*
Het regionaal waterprogramma beschrijft wat de provincie in de planperiode 2022-2027 doet om invulling te geven aan de doelen die in de omgevingsvisie zijn geformuleerd. De omgevingsvisie heeft een langere horizon dan het omgevingsprogramma. Het regionaal waterprogramma bevat de nadere uitwerking van beleid en houdt rekening met de lange termijnopgaven zoals klimaatverandering en zeespiegelstijging. De beleidsuitwerking

voor zoetwater houdt bijvoorbeeld rekening met aanvullende watervraag van maatschappelijke opgaven als CO2-reductie en de aanpak van bodemdaling. Specifiek voor klimaatadaptatie hebben Gedeputeerde Staten op 11 december 2018 de strategie “Weerkrachtig Zuid-Holland” en op 2 februari 2021 bijbehorende “Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Zuid-Holland” (PZH-2021-763635347) aangeboden aan Provinciale Staten.

- *Definieer het begrip “mooi water”*

In het regionaal waterprogramma zijn beleidskeuzes uit de omgevingsvisie overgenomen om context te geven aan de beleidsuitwerking. De term “mooi water” slaat inderdaad op de kwaliteit van de leefomgeving. Deze duiding is in een volgende versie van de omgevingsvisie aan te vullen.

Participatie

De opgaven die op ons afkomen vragen van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen dat ze samenwerken als één overheid. Dit betekent dat ze over de muren van hun eigen taken heen moeten kijken en experts, belanghebbenden en ervaringsdeskundigen moeten betrekken bij de beleidsvorming.

Voor het Zuid-Hollandse regionaal waterprogramma is het meest intensief afgestemd met de zeven Zuid-Hollandse waterschappen. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau is meerdere keren overleg gevoerd over inhoud en planning. Voor een aantal deelonderwerpen zijn aparte bijeenkomsten georganiseerd of heeft afstemming via bestaande gremia plaatsgevonden. Niet alleen met de waterschappen, maar ook met drinkwaterbedrijven, omgevingsdiensten en gemeenten. Het traject voor de vaststelling van doelen en maatregelen om de Europese Kaderrichtlijn Water uit te werken, is afgestemd op de planning van het nationaal waterprogramma en verder uitgewerkt in het Regionaal Bestuurlijk Overleg van het deelstroomgebied Rijn-West.

Op 22 april heeft een brede participatiebijeenkomst over het regionaal waterprogramma plaatsgevonden, met meer dan 80 deelnemers van andere overheden, terreinbeheerders, maatschappelijke organisaties en andere geïnteresseerden. De participatie en afstemming met de deelnemers hebben bijgedragen aan de wijzigingen als hierboven beschreven.

Vervolgproces en consequentie uitstel omgevingswet

Het ontwerp regionaal waterprogramma wordt ter inzage gelegd van 13 juli tot 21 september 2021. Er is gekozen voor een inspraakperiode van 10 weken in plaats van de verplichte 6 weken, om tegemoet te komen aan het feit dat een deel van de periode in de zomervakantie valt. Eventuele zienswijzen zullen in afstemming met de waterschappen, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat van een antwoord en passend vervolg worden voorzien. Definitieve vaststelling van het regionaal waterprogramma is voorzien in het eerste kwartaal van 2022, zoals aangegeven in onze brief van 9 februari (PZH-2021-765144397).

Inmiddels is duidelijk geworden dat de komst van Omgevingswet met een half jaar is uitgesteld. Inwerkingtreding wordt thans voorzien op 1 juli 2022. In oktober 2021 beziet de Minister van Binnenlandse Zaken in overleg met haar bestuurlijke partners of de inwerkingtreding

daadwerkelijk op 1 juli 2022 doorgang kan vinden. Dit is afhankelijk van de vorderingen in de implementatie van het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de dan nog beschikbare oefentijd tot aan inwerkingtreding van de wet.

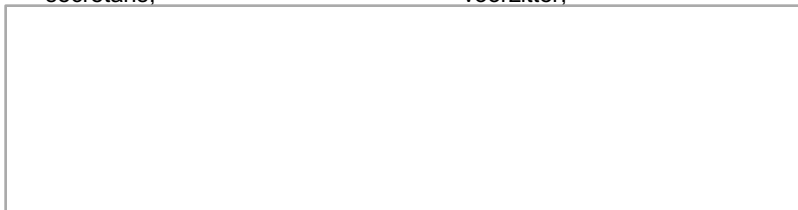
Het uitstel heeft tot gevolg dat het regionaal waterprogramma conform het huidig recht dient te worden vastgesteld. Dit is ingegeven door het feit dat de KRW-nota uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 moet zijn vastgesteld. In juridische zin betreft het derhalve de vaststelling van een regionaal waterplan op grond van de Waterwet, waartoe Provinciale Staten het bevoegd gezag zijn. De vaststelling van het regionaal waterprogramma door Gedeputeerde Staten vooruitlopend op de Omgevingswet is daarmee niet langer aan de orde. Wel vergt het inspanning om het regionaal waterprogramma zo in te richten dat het programma zowel onder het huidig recht als het recht onder de Omgevingswet zijn toepassing kan vinden, omdat het regionaal waterplan op grond van overgangsrecht na inwerkingtreding van de Omgevingswet zal komen te gelden als regionaal waterprogramma op grond van de Omgevingswet. Daarom blijft de naamgeving regionaal waterprogramma voor het regionaal waterplan gehandhaafd. Voor wat betreft de afgelegde voorbereidingsprocedure ten aanzien van het voorliggend ontwerp regionaal waterprogramma heeft het uitstel geen juridische consequenties, omdat de voorbereiding van beslissingen van Provinciale Staten op grond van artikel 158, eerste lid, sub b van de Provinciewet in handen van Gedeputeerde Staten ligt.

Toezeggingen

Bij de bespreking van het concept regionaal waterprogramma in uw Statencommissie KNM op 2 december 2020 heeft gedeputeerde Baljeu twee toezeggingen gedaan. De eerste betreft meer duiding te geven aan het onderwerp verzilting. Naar aanleiding van deze toezegging is in de inleiding aangegeven in welke hoofdstukken het onderwerp verzilting aan de orde komt. De tweede toezegging is om te kijken of Gedeputeerde Staten de Statencommissie KNM een routekaart kan sturen waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke stappen (met bijbehorende kosten) er genomen moeten worden om de doelen in de KRW te kunnen behalen. Zoals bij de bespreking op 2 december 2020 al aangegeven kost de uitwerking daarvan meer tijd. In overleg met de waterschappen wordt ingezet op invulling bij de voortgangsrapportage voor de KRW.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

provincie **HOLLAND**
ZUID

Ons kenmerk
PZH-2021-778536797

Bijlagen:

- Ontwerp regionaal waterprogramma 5 juli 2021
- Bijlage B ontwerp KRW-nota
- Bijlage C Operationeel grondwaterbeleid
- Bijlage D Beleidskader grondwaterkwaliteit
- KRW-nota bijlage 12 Waterkwaliteit oppervlaktewaterlichamen 2020